

Arbetsdagen

OM ANNE-MARIE MÖLLER

Yrke: Sjukhusclown och verksamhetsledare för Clownmedicin (tillsammans med Eva Riepe).

Ålder: 56 år.

År i yrket: 20.

Nödvändig egenskap för en sjukhusclown: Lyhördhet.

Bäst med jobbet: Att få uppleva många fantastiska möten varje dag, att göra skillnad, att det är artistiskt utmanande.

Sämst med jobbet: Inget är dåligt, men det kan vara väldigt tungt, med mycket sorg och smärta. Som att barn man fått en relation till dör, eller förlorar sina föräldrar.

OM SJUKHUSCLOWNER

Antal i landet: Cirka 80.

Utbildning: Olika skådespelarutbildningar, clown- och mimutbildningar, plus praktisk övning i rollen på sjukhusen.

Fackförbund: Teaterförbundet.

Framtidsutsikter: Allt fler sjukhus och äldreboenden inser värdet. Behovet finns, finansieringen är svårare.

Lön: Uppdragsbaserad.

Ambitionen är att skapa ett annat universum, en fristad, en rolig stund i en annars ofta långtråkig miljö, genom allt från lugna samtal till full sprutt på skämtandet.

Foto: ERIK SIMANDER/TT

Sjukhusclown

En rolig stund lyser upp i det svåra

De knackar försiktigt på i rum nummer 14. Från korridoren kommer en anhörig och vinkar avväjande:

- Här behöver ni inte gå in.

Det uppstår en kort spänning, eftersom patienten sagt att hon gärna tar emot besök.

- Jaså, jaha, säger han, men orkar själv inte prata utan försvinner iväg.

Med kvinnan i sängen pratar clownerna om vikten av färg och blåser upp ballonger och formar till en blomma. Bjuder på godis, "clownmedicin". I fönstret sitter en slokande ballongblomma, från förra besöket för två veckor sedan.

- Gillar du Elvis? frågar de.

- Jag tycker om musik, säger hon.

Så river clownen "Boliden" av *Can't help falling in love* på Ukulele och "Pajette" utgör det ryska stränginstrumentet balalajka i livs levande form.

En timme tidigare byter Anne-

Marie Möller och Otto Milde om en trappa upp. Varannan vecka besöker de eller andra från organisationen Clownmedicin den palliativa vårdavdelningen i Långbro Park i södra Stockholm. Här lever människor sin sista tid i livet, oftast några veckor.

Clownmedicin började sin verksamhet på Astrid Lindgrens Barnsjukhus för 20 år sedan. Därefter har verksamheten spritt sig till bland annat demensvården och palliativ vuxenvård. Också internationellt växer förståelsen för vad clownerna kan bidra med i svåra stunder. Ambitionen är att skapa ett annat universum, en fristad, en rolig stund i en annars ofta långtråkig miljö, genom allt från lugna samtal till full sprutt på skämtandet.

- På barnhospice fick vi höra: "Ni är roliga för vuxna också". Vi var tveksamma först, framför allt över hur de anhöriga skulle reagera. Jag hade själv haft min mamma på palliativ vårdav-

delning. Men sjukhusledningen ville prova, säger Anne-Marie Möller.

Att vara clown är en profession som tar tid att lära sig och att vara sjukhusclown har ytterligare dimensioner.

- Vi måste be om tillstånd för att få närma oss personen i en väldigt svår situation, säger Anne-Marie Möller. Men om personalen frågar kan föreställningar om vad en clown är bli ett hinder. När de frågar patienten själva får de sällan nej.

- Eller hur Otto? säger hon drar en strumpa över håret.

- Nej, säger Otto och duttar ansiktet vitt:

- Det gäller att ha fingertoppskänsla. Man bygger en relation.

Så står där plötsligt "Pajette" och "Boliden" i rummet.

- Eller egentligen heter jag Bo Lidén, säger Otto Milde och drar några ackord på ukulelen.

CHARLOTTA KÅKS RÖSHAMMAR

SVÅR SITUATION

»Det gäller att ha fingertoppskänsla. Man bygger en relation.«

→ **arbetet.se**
/arbetsdagen

Läs mer om olika yrken - fler än 200 arbeten finns beskrivna!

8.45

Anländer till sjukhuset med kollegan Otto Milde. Byter om. Hämtar vagnen med rekvisita: choklad, ballonger, ukulele.

9.30

Stämmer av läget hos patienterna med ansvarig sjuksköterska. Går ut på avdelningen. Knackar på dörrarna till patientrummen, hör efter vilka som vill ha besök.

12.00

Lunch.

13.00

Ny runda i rummen hos dem som vill ha besök. Mötena blir improviserat artisteri och samtal.

16.15

Sminkar av sig.

16.45

Lämnar sjukhuset, arbetsdagen är slut.